

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

ZUBNI TEHNIČAR/ ZUBNA TEHNIČARKA ZA MOBILNU PROTETIKU

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3. KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	8
3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	15
3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	16
3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	17
3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	18
3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	19
3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	20
3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	21
3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	22
4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	24
5. REFERENTNI PODACI.....	25

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: ZUBNI TEHNIČAR/ ZUBNA TEHNIČARKA ZA MOBILNU PROTETIKU

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

Zubni tehničar za mobilnu protetiku, vrši ličnu pripremu za izradu mobilnih protetskih nadoknada, izrađuje totalne i parcijalne akrilatne proteze, skeletirane parcijalne proteze, ortodontske aparate i vrši njihove reparature. Dogovara sa stomatologom i stomatološkim asistentom probe i završetak mobilnih protetskih nadoknada, obavlja završne poslove nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada, vrši nabavku opreme, instrumenata i materijala za rad. Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu, zaštitu zdravlja i okoline.

KOMPETENCIJE

Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Planira aktivnosti za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Organizuje izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Priprema resurse i radno mjesto za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Vrši ličnu pripremu za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Vrši izradu totalne i parcijalne akrilatne proteze
- Vrši izradu skeletirane parcijalne proteze
- Vrši izradu ortodontskog aparata
- Vrši izradu mobilnih nadoknada digitalnom tehnologijom
- Uspostavlja saradnju sa stomatologom i stomatološkim asistentom
- Obavlja završne poslove nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada
- Vrši nabavku opreme, instrumenata, aparata, materijala i lične zaštite za rad
- Vodi stomatološku-medicinsku dokumentaciju
- Rukovodi osobljem za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Vrši nadzor nad poslovima osoblja pri izradi mobilnih protetskih nadoknada
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta rada
- Vrši osnovno održavanje opreme, instrumenata i aparata za rad
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima i poslovnim partnerima
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu zdravlja i okoline

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje aktivnosti za izradu mobilnih protetskih nadoknada - Organizacija izrade mobilnih protetskih nadoknada
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa i radnog mjesta za izradu mobilnih protetskih nadoknada - Lična priprema za izradu mobilnih protetskih nadoknada
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada totalne i parcijalne akrilatne proteze - Izrada skeletirane parcijalne proteze - Izrada ortodontskog aparata - Izrada mobilnih nadoknada digitalnom tehnologijom - Saradnja sa stomatologom i stomatološkim asistentom - Završni poslovi nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka opreme, instrumenata, aparata, materijala i lične zaštite za rad
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje medicinsko-stomatološke dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Rukovođenje osobljem za izradu mobilnih protetskih nadoknada
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad poslovima osoblja pri izradi mobilnih protetskih nadoknada
Obezbjeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovno održavanje opreme, instrumenata i aparata za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa saradnicima i poslovnim partnerima
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje aktivnosti za izradu mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Planira postupke za izradu **mobilnih protetskih nadoknada** u cilju njihove realizacije
 - Mobilne protetske nadoknade:** totalne i parcijalne akrilatne proteze, skeletirane parcijalne proteze, ortodontski aparati
- Analizira raspoložive **resurse** za izradu mobilnih protetskih nadoknada
 - Resursi:** zubotehnički sto, zubotehnička lampa, plinska instalacija, instalacija za vazduh, aspirator za skupljanje prašine, osoblje, stolovi, stolice, instrumenti i materijali i dr.
- Planira vidove, količinu, vrstu i kvalitet materijala i pomoćnih sredstava za određenu mobilnu protetsku nadoknadu
- Planira najbolji tehničko-tehnološki postupak za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Planira **aparate, instrumente i pribor** potrebne za realizaciju mobilnih protetskih nadoknada
 - Aparati:** mikromotor (tehnički motor), obrezivač gipsa, presa, polimotor, peč za žarenje, peč za livenje, aparat za peskiranje, aparat za elektrolizu, vakuum aparat za miješanje, aparati za polimerizaciju proteza, aparati za digitalnu tehnologiju i dr.
 - Instrumenti i pribor:** nož za gips, instrument za modelovanje u vosku, gumena šolja, špatule za miješanje, kivete, kliješta za žicu i dr.
- Vršiti procjenjivanje i definisanje vremena za rad i usaglašavanje svog vremena sa aktivnostima stomatološkog tima i pacijenta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Mobilne proteze
- Resursi za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije

3.1.2. Ključni posao: Organizacija izrade mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Procjenjuje vrijeme trajanja izrade mobilnih protetskih nadoknada
- Organizuje raspored korišćenja **resursa** potrebnih za izradu mobilnih protetskih nadoknada
 - Resursi:** zubotehnički sto, zubotehnička lampa, plinska instalacija, instalacija za vazduh, aspirator za skupljanje prašine, osoblje, stolovi, stolice, instrumenti i materijali i dr.
- Određuje vidove, količinu, vrstu i kvalitet materijala i pomoćnih sredstava za određenu protetsku nadoknadu
- Određuje najbolji tehničko-tehnološki postupak za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Određuje **aparate, instrumente i pribor** potrebne za realizaciju protetske nadoknade
 - Aparati:** mikromotor (tehnički motor), obrezivač gipsa, presa, polimotor, peć za žarenje, peć za livenje, aparat za peskiranje, aparat za elektrolizu, vakuum aparat za miješanje, aparati za polimerizaciju proteza, aparati za digitalnu tehnologiju i dr.
 - Instrumenti i pribor:** nož za gips, instrument za modelovanje u vosku, gumena šolja, špatule za miješanje, kivete, kliješta za žicu i dr.
- Organizuje sprovođenje mjera dezinfekcije osoblja i radnih površina prije i nakon izvođenja mobilnih protetskih nadoknada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Resursi za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Mjere dezinfekcije

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa i radnog mjesta za izradu mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Sprovodi ličnu higijenu i dezinfekciju radnih površina i otisaka prije i nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada pomoću **sredstava za higijenu i dezinfekciju**

Sredstva za higijenu i dezinfekciju: tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, asepsol i dr.

- Vršiti **pripremu radne površine i lične zaštite za rad** za izradu mobilnih protetskih nadoknada, u cilju obezbjeđivanja higijenskih uslova rada

Radne površine: tehnički sto, aparati u zubotehničkoj laboratoriji, stolice i dr.

Lična zaštita za rad: mantil, klompe, higijenske rukavice, zaštitne maske, naočare, viziri i dr.

- Prilagođava adekvatnu temperaturu radne prostorije, u cilju obezbjeđivanja odgovarajućih uslova rada
- Prilagođava adekvatno osvjetljenje, u skladu sa potrebama izrade mobilnih protetskih nadoknada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Mjere dezinfekcije
- Priprema radnih površina za izradu mobilnih protetskih nadoknada
- Priprema radnog mjesta i lične zaštite za rad

3.2.2. Ključni posao: Lična priprema za izradu mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Nosi propisanu **radnu i zaštitnu uniformu**, u skladu sa kodeksom oblačenja u struci i vrste ustanove u kojoj radi

Radna i zaštitna uniforma: mantil, klompe, zaštitna kecelja, naočare, maska, rukavice i dr.

- Usklađuje **estetski i higijenski izgled**, u skladu sa profesionalnim likom zubnog tehničara

Estetski i higijenski izgled: uredna kosa, nokti i brada, čista odjeća, odlaganje nakita sa tijela i mobilnog telefona i dr.

- Vršiti pranje i dezinfekciju ruku prije i nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Profesionalni izgled i oblačenje zubnog tehničara
- Mjere dezinfekcije

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Izrada totalne i parcijalne akrilatne proteze

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Izliva anatomski otisak u gipsu tipa II i model antagonista sa gipsom tipa II ili III
- Vršiti otvaranje, obradu, analizu modela, voskiranje podminirane i neravne površine i izoliranje modela
- Vršiti izradu individualne kašike upotrebom akrilata za hladnu polimerizaciju, UV polimerizujućim pločama i njenu obradu (freze)
- Vršiti dezinfekciju funkcionalnog otiska, pripremu za izlivanje, zaštitu ventilnog ruba na funkcionalnom otisku i izlivanje otiska gipsom tipa III
- Vršiti otvaranje funkcionalnog otiska, pripremu definitivnog radnog modela, postavljanjem bazne ploče koristeći različite tehnike i **materijale za izradu zagrižajnog šablona** i izrađivanje zagrižajnog bedema od **voska**

Materijali za izradu zagrižajnog šablona: Šelak-bazis ploča, samovezujući akrilat, vakuum oblikovani vinil, polistireni i materijali za UV sterilizaciju

Voskovi: roze vosak tip I, II i III, pomoćni voskovi i dr.

- Vršiti postavljanje radnog modela u artikulatorku ili okludatorku i fiksiranje vrijednosti prethodno određenih međuviličnih odnosa
- Vršiti **odabir i određivanje položaja prednjih i bočnih zuba**, njihovu obradu i postavljanje na radnom modelu po već određenoj boji, veličini i obliku primjenom savremenih i klasičnih teorija o postavljanju zuba

Odabir prednjih zuba: po opštim osobinama tjelesne građe (konstitucija i pol), osnovnim karakteristikama fizionomije (oblik lica, nosa i usana), veličini i obliku bezubih alveralnih grebena, njihovom odnosu i estetskim mjerilima

Određivanje položaja prednjih zuba: u odnosu na rezidualne grebene, inklinaciju prednjih zuba u odnosu na sagitalnu ravan i odnos prednjih gornjih zuba i donjih zuba u odnosu na centralnu relaciju (preklop prednjih zuba)

Određivanje položaja bočnih zuba: oblik rezidualnih grebena, morfološki detalji na njima, stepen resorpcije alveolarnog grebena, njihov odnos u sagitalnoj, frontalnoj, horizontalnoj ravni (skeletni odnos vilica), položaj orijentacione okluzalne ravni, odnos zuba u položaju maksimalne interkuspacije, položaj i funkcija okolnih mekih tkiva

- Vršiti postavljanje zuba usaglašavajući okluziju i artikulaciju, modeliranje, kivetiranje, ispiranje, izoliranje i hlađenje radnog modela
- Vršiti pripremu **akrilata za bazu proteze**, štopovanje akrilata u presama, polimerizaciju, hlađenje, otvaranja kivete, **obrađivanje i poliranje**

Akrilati za bazu proteze: prema načinu primjene (presujućim - jednostrano i dvostrano kivetirajućim), ulivajućim i brizgajućim i prema načinu polimerizacije (topla i hladna polimerizacija)

Obrađivanje i poliranje: freze, abrazivne trake, filcevi, četke i dr.

- Vršiti ugradnju **žičanih elemenata**, mrežica i podjezičnog luka kod parcijalne proteze

Žičani elementi: kukice (ekvatorijalna, dvostruka ekvatorijalna, obuhvatna i dr.), čelična žica profil 0.6-0.9 mm i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Izlivanje anatomskeg otiska i otiska antagonista u gipsu, izrada anatomskeg modela
- Izrada individualne kašike i njena obrada
- Izlivanje funkcionalnog otiska i izrada definitivnog radnog modela
- Odvajanje funkcionalnog otisaka, obrada i priprema definitivnog radnog modela
- Izrada zagrižajnih šablona
- Prenošnje radnog modela u artikulatork
- Postavljanje zuba, modeliranje proteze u vosku
- Zamjena voštanog modela proteze akrilatom (ulaganje, kivetiranje i polimerizacija)
- Završna obrada proteze
- Reparatura i podlaganje proteze
- Ugradnja žičanih elemenata, mrežica i podjezičnog luka kod parcijalne proteze

3.3.2. Ključni posao: Izrada skeletirane parcijalne proteze

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Vršiti izlivanje otiska na vibratoru ručno ili mašinski zamiješanim gipsom tipa IV
- Vršiti otvaranje otiska, pripremu i plan rada
- Vršiti dubliranje modela silikonom ili želatinom, modeliranje skeleta voštanim profilima na dubliranom modelu i izradu voštanih elemenata za **kukice**

Kukice: Ney I, Ney II, Bonihard i dr.

- Vršiti postavljanje voštanih profila različitih debljina za dobijanje ulivnih kanala i ulaganje u kivetu sa gumenim postoljem postavljajući model centralno u kiveti
- Uliva vatrostalnu masu, zamiješanu ručno ili u vakum aparatu u kivetu, postavljajući kivetu u peći za žarenje u kojima se vrši sagorijevanje voska i termička ekspanzija vatrostalnog bloka
- Vršiti livenje u **aparatu za livenje metala** ulivajući legure metala na bazi Co-Cr-Mo

Aparati za livenje metala: aparati sa otvorenim plamenom, indukcioni aparati i dr.

- Vršiti oslobađanje kivete i peskiranje, skidanje štiftova, obradu skeleta i upasivanje na radnom modelu
- Vršiti ponovno peskiranje, elektrolizu, gumiranje i poliranje skeleta parcijalne proteze do visokog sjaja
- Vršiti slanje gotovog skeleta na probu u ordinaciju
- Vršiti izradu zagrižajnih bedema, biranje i postavljanje zuba, zamjenu voštanih djelova proteze akrilatom i završnu obradu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Izlivanje otiska i izrada osnovnog modela
- Priprema modela za dubliranje i dubliranje
- Modelovanje skeleta
- Postavljanje voštanih profila
- Priprema za ulaganje i ulaganje
- Topljenje legure i livenje skeleta
- Obrada skeleta i kukica
- Proba skeleta, izrada zagrižajnih bedema, postavljanje zuba
- Zamjena voštanih djelova proteze akrilatom, završna obrada proteze
- Reparacija

3.3.3. Ključni posao: Izrada ortodontskog aparata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Vršiti dezinfekciju otiska i pripremu za izlivanje
- Vršiti izlivanje otiska za dobijanje studijskog i radnog modela
- Vršiti otvaranje, obradu modela i **sokliranje** studijskog modela
 - Sokliranje:** postavljanje gornjeg i donjeg studijskog modela u sokle, fiksiranje međuviličnih odnosa i dr.
- Obilježava elemente budućih **aktivnih i pasivnih ortodontskih aparata** na radnom modelu
 - Aktivni ortodontski aparati:** mobilni pločasti aparati, monoblok i dr.
 - Pasivni ortodontski aparati:** izrada kose ravni, tehnika izrada aktivatora, izrada vestibularne ploče, izrada aparata za brzo širenje nepčane strukture i dr.
- Savija žičane elemente prema analizi i planu terapije na studijskom modelu koji se sastoji od **aktivnih i pasivnih žičanih elemenata**
 - Aktivni žičani elementi:** zatvorene i otvorene opruge, labijalni luk i šrafovi (centralni, distalni, maxi, midi i mini)
 - Pasivni žičani elementi:** retencione kukice (Adams, kapljasta, strelasta i obuhvatna)
- Vršiti izoliranje modela i lijepljenje žičanih elemenata
- Vršiti pripremu i nanošenje brzovezujućeg akrilata, po potrebi apliciranje šrafa u zavisnosti od plana rada i siječenje akrilatne ploče
- Vršiti skidanje aparata sa modela, obradu i poliranje
- Vršiti reparaturu **mobilnih protetskih nadoknada**
 - Mobilne protetske nadoknade:** totalne proteze, parcijalne akrilatne proteze, skeletirane parcijalne proteze i ortodontski aparati

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Priprema otiska za izlivanje i izlivanje otiska za dobijanje studijskog i radnog modela
- Otvaranje, obrada modela i sokliranje studijskog modela
- Obilježavanje elemenata ortodontskog aparata
- Oblikovanje žičanih elemenata
- Izrada aktivnih i pasivnih ortodontskih aparata
- Izoliranje modela i lijepljenje žičanih elemenata
- Ugrađivanje zavrtnja
- Priprema i nanošenje brzovezujućeg akrilata
- Skidanje aparata sa modela, obrada, poliranje
- Reparatura mobilnih protetskih nadoknada

3.3.4. Ključni posao: Izrada mobilnih nadoknada digitalnom tehnologijom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Vršiti analizu i skeniranje klasičnog i digitalnog otiska zuba i okolnih tkiva
- Dizajnira odgovarajuću digitalnu sliku buduće mobilne nadoknade
- Izrađuje metalne ili akrilatne konstrukcije mobilne nadoknade za parcijalnu ili totalnu protezu
- Izrađuje metalnu konstrukciju skeleta proteze na Cad-Cam milling mašini ili u laserskom printeru metala
- Izrađuje akrilatnu konstrukciju mobilnih nadoknada na Cad-Cam milling mašini
- Prebacuje dobijenu metalnu konstrukciju mobilne nadoknade u peć za stabilizaciju metala
- Priprema dobijene modele mobilnih nadoknada za probu u stomatološku ordinaciju
- Vršiti dezinfekciju, čišćenje modela i izradu estetskog dijela nadoknade
- Vršiti individualizaciju i karakterizaciju nadoknade po prethodnom dogovoru sa stomatologom i pacijentom
- Vršiti završnu obradu i poliranje dobijene nadoknade

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Skeniranje radnog modela ili vilice 3D skenerom
- Virtuelno modelovanje mobilnih nadoknada na 3D softveru
- Odabir keramike za odgovarajuću mobilnu nadoknadu
- Izrada dizajnirane mobilne nadoknade
- Cementiranje gotove mobilne nadoknade

3.3.5. Ključni posao: Saradnja sa stomatologom i stomatološkim asistentom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Prima naloge od stomatologa za izradu određenog mobilnog aparata
- Vršiti evidenciju pacijenata na dnevnom i mjesečnom nivou u saradnji sa stomatološkim timom
- Vodi računa o normama i opterećenosti zubnih tehničara
- Dogovara sa stomatologom i stomatološkim asistentom probe i završetak radova
- Učestvuje u predaji rada pacijentu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Administrativni poslovi
- Probe i završetak radova
- Norme i opterećenosti zubnih tehničara

3.3.6. Ključni posao: Završni poslovi nakon izrade mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Vršiti dezinfekciju upotrebljenog pribora, materijala, sredstava i aparata
- Odlaze upotrebljena sredstva, pribor, materijale i aparate, na odgovarajuća mjesta
- Vršiti sakupljanje i odlaganje otpada na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Brine o izgledu zubotehničke laboratorije, postavljanju propagandnih postera

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Mjere dezinfekcije
- Mjere za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja
- Priprema radnog mjesta za rad, raspremanje radnog mjesta

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka opreme, instrumenata, aparata, materijala i lične zaštite za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Izrađuje specifikaciju potrebne opreme, materijala, **aparata, instrumenata, pribora i lične zaštite za rad** za izradu mobilnih protetskih nadoknada

Aparati: mikromotor (tehnički motor), obrezivač gipsa, presa, polimotor, peć za žarenje, peć za livenje, aparat za peskiranje, aparat za elektrolizu, vakuum aparat za miješanje, aparati za polimerizaciju, proteza i dr.

Instrumenti i pribor: nož za gips, instrument za modelovanje u vosku, gumena šolja, špatule za miješanje, kivete, kliješta za žicu i dr.

Lična zaštita za rad: mantil, klompe, higijenske rukavice, zaštitne maske, naočare, viziri i dr.

- Izrađuje specifikaciju potrebnih **sredstava za higijenu i dezinfekciju** za izvođenje stomatoloških intervencija

Sredstva za higijenu i dezinfekciju: tečni sapun, etil-alkohol 70%, monorapid, asepsol i dr.

- Prikuplja ponude od dobavljača za nabavku potrebne opreme, materijala, aparata, instrumenata i sredstava za higijenu i dezinfekciju po nalogu poslodavca
- Vršiti vizuelnu provjeru ispravnosti primljene opreme, materijala, aparata i instrumenata
- Raspoređuje primljenu opremu, sredstva, pribor i materijal i aparate na odgovarajuće mjesto

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Izrada specifikacije potrebne opreme, aparata, instrumenata i materijala za rad
- Provjera ispravnosti opreme, instrumenata i materijala
- Vođenje finansijskog i materijalnog zaduženja i razduženja
- Praćenje inovacija i ponuda na tržištu
- Promovisanje zubotehničkih usluga

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje medicinsko-stomatološke dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Prima radnu listu za izradu određene fiksne nadoknade po nalogu stomatologa
- Vodi evidenciju o zakazanim probama kod različitih faza izrade nadoknada, u pisanoj ili elektronskoj formi
- Vodi evidenciju o zaduženim i utrošenim sredstvima, priboru i materijalima u odgovarajućoj formi na dnevnom i mjesečnom nivou
- Vodi evidenciju o servisiranju i održavanju opreme, aparata i instrumenata u odgovarajućoj formi
- Vodi arhive i ostalu stomatološko-medicinsku dokumentaciju po standardima i važećim propisima Ministarstva zdravlja
- Izrađuje mjesečni izvještaj o izvršenim uslugama
- Dostavlja izvještaj o izvršenim intervencijama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije
- Način vođenja evidencije medicinsko-stomatološke dokumentacije

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje osobljem za izradu mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Utvrđuje dnevni raspored osoblja za izvođenje nesmetanog procesa rada
- Vršiti podjelu poslova prema raspoloživim resursima, u skladu sa zakazanim procedurama
- Koordinira radom osoblja tokom izvođenja zubotehničkih usluga
- Prikuplja povratne informacije od osoblja, u cilju unapređivanja kvaliteta rada
- Vodi računa o ispravnosti aparata
- Organizuje tehničku službu u slučaju kvara

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada
- Procedure izvođenja zubotehničkih usluga
- Osnove rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad poslovima osoblja pri izradi mobilnih protetskih nadoknada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Upućuje osoblje na pravilan način korišćenja opreme, aparata, pribora i materijala za rad
- Vršiti nadzor sprovođenja medicinskog protokola i primjene zakonske regulative
- Vršiti nadzor nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku izvođenja stomatoloških usluga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada
- Procedure izvođenja zubotehničkih usluga
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja zubotehničkih usluga

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Izvršava poslove i radne zadatke, u skladu sa važećim pravilima i propisima iz oblasti zubotehničke djelatnosti
- Korisiti pravilno opremu, instrumente i materijale, sredstva i aparate, u skladu sa preporukama i uputstvima proizvođača
- Informiše se o inovacijama na tržištu, u cilju unapređenja kvaliteta rada
- Vodi računa o normama i opterećenosti zubnih tehničara
- Vodi računa o roku trajanja materijala

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Normativi u zubotehničkoj djelatnosti
- Standardi, pravila i propisi u zubotehničkoj djelatnosti
- Trendovi iz oblasti stomatologije

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje opreme, instrumenata i aparata za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Pravilno koristi aparate, instrumente i materijale za rad
- Vršiti redovno čišćenje opreme, aparata i instrumenata za rad, prije i nakon korišćenja, u skladu sa uputstvom proizvođača
- Vršiti kontrolu ispravnosti opreme, instrumenata i aparata za rad, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vršiti prijavu kvara opreme, instrumenata i aparata za izvođenje stomatoloških usluga
- Vršiti pripremu i slanje opreme, instrumenata i materijala za servisiranje, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Vršiti trebovanje materijala vodeći računa o njihovom roku trajanja
- Vodi evidenciju o potrošnji materijala

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Kontrola ispravnosti opreme, pribora i materijala za rad
- Način odlaganja opreme, pribora i materijala za rad
- Način korišćenja opreme, pribora i materijala za rad

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa saradnicima i poslovnim partnerima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju obezbjeđivanja potrebnih resursa za obavljanje zubotehničkih usluga, koristeći stručnu terminologiju
- Uspostavlja komunikaciju sa saradnicima, u cilju planiranja rasporeda radnog vremena i korišćenja odmora
- Uspostavlja komunikaciju sa poslovnim partnerima, u cilju prikupljanja detaljnih informacija o novoj opremi i priboru za rad, koristeći stručnu terminologiju na maternjem ili stranom jeziku
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima i poslovnim partnerima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Primjena stručne terminologije
- Pravila individualnog i timskog rada
- Upotreba informaciono-komunikacione tehnologije
- Poznavanje stranog jezika

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Pravilno koristi opremu, instrumente i aparate za rad, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Primjenjuje higijensko-tehničke mjere zaštite prilikom izvođenja stomatoloških intervencija
- Koristi zaštitna sredstva i opremu prilikom rada, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Mjere higijensko-tehničke zaštite za rad
- Zaštitna sredstva i oprema
- Osnove pružanja prve pomoći

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu zdravlja i okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Zubni tehničar za mobilnu protetiku:

- Sprovodi preventivne mjere za očuvanje sopstvenog zdravlja, zdravlja svojih saradnika i pacijenata
- Održava radni prostor čistim i urednim prije početka i nakon završenog posla
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Odlazuje otpad na odgovarajući način i u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste oboljenja i povreda kao posljedica rada zubnog tehničara
- Značaj očuvanja životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Mjere dezinfekcije
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, metalnog, plastičnog, papirnog i drugog otpadnog materijala

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Zdravstvo i socijalna zaštita Podsektor: Zdravstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	3214 Tehničari medicinske i stomatološke protetike
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Zubni tehničar može da radi u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama. Radi u zatvorenom prostoru, u čistoj sredini, u jednoj ili dvije smjene. Poslove obavlja manuelno, stojeći i sjedeći u zavisnosti od vrste posla. Prilikom izrade mobilne protetike zahtijeva se dugo sjedenje što može dovesti do mišićnog zamora. Zbog predugog stajanja ili sjedenja i neadekvatnog položaja koji zauzima tokom radnog vremena, izložen je mišićno koštanim oboljenjima, s toga se u cilju očuvanja zdravlja preporučuje organizacijom posla adekvatan period pauze između zubotehničkih usluga.
Srodna zanimanja	Zubni tehničar za fiksnu protetiku i Stomatološki asistent
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Zubni tehničar/ Zubna tehničarka za mobilnu protetiku

Kod dokumenta: SZ-090141-ZBTMP

Datum usvajanja dokumenta: 03. mart 2021. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: X sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Dr Duško Bojanić, doktor stomatologije, PZU „Sano Dens“, Podgorica
2. Petrana Čepić, stomatološka sestra i zubni tehničar, Stomatološka poliklinika KCCG, Podgorica
3. Dr Dženad Ganjola, specijalista oralne hirurgije, Stomatološka poliklinika KCCG, Podgorica
4. Dr Suzana Brnović, specijalista dječije i preventivne stomatologije, Vojno medicinski centar, Podgorica
5. Nevena Brajković, zubni tehničar, Vojno medicinski centar, Podgorica
6. Dr Jelena Bulajić, doktor stomatologije, Stomatološka komora Crne Gore, Podgorica
7. Ilija Vukčević, zubno-stomatološki tehničar, PZO „Denta Lab“, Podgorica
8. Dr Tamara Jovović, doktor stomatologije, nastavnik stomatološke grupe predmeta, Stručna medicinska škola, Podgorica

Koordinator:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Dokument je rađen u okviru IPA Projekta „Razvoj kvalifikacija stručnog obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada“.